

ЮГОИЗТОЧНА АЗИЯ

ЕС полага усилия за изграждането на по-тесни връзки с държавите от Югоизточна Азия и насърчава регионалната интеграция с Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН). ЕС е силен икономически фактор в Югоизточна Азия и важен донор на помощ за развитие, като полага усилия за насърчаване на изграждането на институциите, демокрацията, доброто управление и правата на човека. От гледна точка на ЕС в региона са налице опасения от геостратегическо естество, като например спора в Южнокитайско море, както и опасения относно опазването на околната среда в подрегиона Меконг. ЕС мобилизира пакет „Екип Европа“ (Team Europe) в размер на над 800 милиона евро за справяне с пандемията от COVID-19 в региона и за смекчаване на нейното социално-икономическо въздействие.

Настоящият информационен фиш описва региона на Югоизточна Азия. Вж. също така информационните фишове относно Южна Азия ([5.6.7](#)) и Източна Азия ([5.6.8](#)).

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

- Дял V (Външна дейност на ЕС) от Договора за Европейския съюз (ДЕС);
- членове 206—207 (търговия) и 216—219 (международни споразумения) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС);
- споразумения за партньорство и сътрудничество (СПС) (двустранни отношения).

A. Асоциация на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН)

Първата среща на върха на държавите от АСЕАН, проведена в Бали през февруари 1976 г., събра Индонезия, Малайзия, Филипините, Сингапур и Тайланд, плюс Бруней Даруссалам, Виетнам, Лаос, Камбоджа и Мианмар. АСЕАН следва стриктна политика за ненамеса във вътрешните работи на своите членове.

ЕС и АСЕАН са единомислещи партньори в труден геополитически контекст, като и двете организации вярват в основаното на правила многостранно сътрудничество. В продължение на четири десетилетия АСЕАН и ЕС установиха силни взаимоотношения, главно в сферата на търговските и икономическите отношения. Потенциалът за по-активно взаимодействие е огромен, като се използват за основа общите интереси и споделените ценности.

ЕС има стратегически интерес да спомага за развитието на регионалната интеграция в Азия и се стреми да сключва споразумения за партньорство и

сътрудничество (СПС) и споразумения за свободна търговия (ССТ) с отделни държави — членки на АСЕАН. ЕС е вторият по значение партньор на АСЕАН, с дял от 13 % от общата търговия на АСЕАН с останалата част на света. АСЕАН е третият по значение партньор на ЕС извън Европа (след САЩ и Китай). Крайната цел остава сключването на междурегионално споразумение за свободна търговия между ЕС и АСЕАН.

През юни 2020 г. в Ханой се проведе виртуално 36-ата среща на върха на АСЕАН, като акцентът беше поставен върху реакцията спрямо COVID-19, възстановяването след пандемията и по-нататъшното сътрудничество. Лидерите също така [призоваха за съдържаност и немилитаризация в Южнокитайско море](#). След срещата на върха, през юли 2020 г., ЕС мобилизира пакет „Екип Европа“ в размер на над 800 милиона евро в подкрепа на действия на национално и регионално равнище за справяне с непосредствената здравна криза, свързана с COVID-19.

Парламентът подкрепя засилването на отношенията между ЕС и АСЕАН чрез сключването на стратегическо партньорство с цел укрепване на отношенията му с парламентите на държавите от АСЕАН чрез установяване на междурегионален парламентарен диалог между ЕП и AIPA^[1], който укрепва парламентарната дипломация.

Б. Среща „Азия—Европа“ (ASEM) и заседание на парламентарното партньорство Азия-Европа (ASEP)

През декември 2019 г. в Мадрид се проведе 14-тата среща „Азия-Европа“ (ASEM), която имаше за цел да се засилят икономическото сътрудничество и политическият диалог и да се насърчат междуличностните връзки между ЕС и Азия.

През септември 2018 г. в Брюксел се проведе 10-ото заседание на парламентарното партньорство Азия-Европа (ASEP), като партньорите подчертаха необходимостта от ефективни и бързи действия по отношение на изменението на климата, сътрудничеството в областта на сигурността, търговските отношения и правата на човека. Оттеглянето на САЩ от Парижкото споразумение извежда на преден план значението на отношенията между Азия и Европа и на многостранното сътрудничество за изграждането на световен ред, основан на правила, който изисква допълнителна прозрачност на методите на работа. Следващата, 11-а поред среща на парламентарното партньорство Азия-Европа (ASEP-11), е насрочена за 2021 г. в Пном Пен, Камбоджа.

В. Индонезия

Индонезия е член на G-20, третата по големина демокрация в света и най-голямата държава с преобладаващо мюсюлманско население. Тази държава се превръща във все по-голяма степен в ключов партньор на ЕС.

През април 2020 г. в Индонезия се проведеха президентски, парламентарни и регионални избори. За първи път тези избори се проведеха едновременно. Окончателните резултати показват, че Джоко Видодо (Индонезийска

[1]AIPA: Междупарламентарна асамблея на АСЕАН

демократическа партия) се завръща за втори мандат. Регионални избори са насрочени за декември 2020 г., като в техните рамки следва да бъдат избрани 9 губернатора, 224 регенти и 37 кметове в цялата страна. Кризата COVID-19 постави под въпрос лидерството и широката популярност на Джоко Видодо. Държавната администрацията отдава приоритет на развитието на инфраструктурата с помощта на чуждестранни и частни инвестиции. В краткосрочен план обаче разработването на политики е съсредоточено върху овладяването на пандемията и насочването на икономиката към възстановяване. През октомври 2020 г. Индонезия прие спорния законопроект за създаване на работни места „Омнибус“, за който правителството твърди, че ще привлече инвестиции, но в момента той се оспорва пред конституционния съд поради опасения относно неговото въздействие върху околната среда и трудовите права. Икономиката на Индонезия разчита на подкрепата на силен частен сектор. Очаква се ръстът на БВП на Индонезия да бъде около 5 % годишно за целия период 2018—2022 г. Правителството обаче преразглежда прогнозата си надолу и сега тя варира от спад в размер на 1,1 % до растеж в размер на 0,2 % поради последиците от пандемията от COVID-19.

Сътрудничеството между ЕС и Индонезия се основава на Споразумението за партньорство и сътрудничество от 2014 г. Индонезия и ЕС проведоха четвъртото заседание на Съвместния комитет през февруари 2020 г. в Джакарта, като се съсредоточиха върху последните политически и икономически събития, прилагането на СПС, секторното сътрудничество и отношенията ЕС—АСЕАН. Лидерите изтъкнаха отново ангажимента си към Парижкото споразумение с цел засилване и ускоряване на тяхното сътрудничество в областта на околната среда, природните ресурси, действията в областта на климата, законността в областта на горското стопанство и кръговата икономика. Тъй като палмовото масло продължава да бъде чувствителна тема за Индонезия (страната е най-големият производител на палмово масло в света и е подала жалба в СТО срещу политиката на ЕС в областта на биогоривата), лидерите насърчиха сертифицирането на устойчивото производство и отговорната търговия.

Деветият кръг от преговорите за всеобхватно споразумение за свободна търговия между ЕС и Индонезия се проведе през декември 2019 г. в Брюксел и включваше широк кръг от въпроси, по-специално търговията със стоки, услугите, инвестициите и правилата относно произхода. Поради извънредното положение във връзка с COVID-19 през юни 2020 г. ЕС и Индонезия проведоха виртуален кръг от преговори в повечето групи за преговори. ЕС е третият по значение търговски партньор на Индонезия, като общият размер на търговския обмен надхвърля 30 милиарда евро за 2019 г. Размерът на инвестициите от ЕС в Индонезия възлиза на 33,1 милиарда евро за 2017 г. Петият диалог относно политиката за сигурност между ЕС и Индонезия се проведе виртуално през октомври 2020 г.

ЕС и Индонезия обсъдиха борбата с тероризма и насилствения екстремизъм, борбата с наркотиците, мироопазването, морската сигурност, киберсигурността, неразпространението и управлението на бедствия.

На 24 октомври 2019 г. Парламентът прие резолюция относно предложението наказателен кодекс в Индонезия, който позволява дискриминация въз основа

на пол, религия и сексуална ориентация, както и дискриминация на малцинствата. Парламентът приветства решението на президента Видодо да отложи приемането му след мащабни протести, в които се включиха хиляди хора в цялата страна.

Г. Мианмар

ЕС е активен партньор в демократичния преход на Мианмар и играе водеща роля в подновяването на ангажиментите на международната общност към тази държава, откакто тя започна да възстановява демокрацията и да се отваря към света. Не съществува официално рамково споразумение поради продължаващите вече десетилетия международна изолация и санкции. През 2016 г. Съветът одобри стратегия за отношенията с Мианмар.

След изборите от 2015 г., наблюдавани от ЕС с участието на Парламента, демократичните реформи напредват. Аун Сан Су Чжи пое постове на държавен съветник, министър на външните работи и министър на кабинета на председателството, с което ѝ бяха предоставени действителни изпълнителни правомощия. Конституцията на Мианмар, изготвена от военното правителство през 2008 г., ограничава действията на новото правителство. Мианмар все още се намира в състояние на гражданска война, започнала през 1948 г. През октомври 2015 г. беше постигнато споразумение за прекратяване на огъня, но редица етнически бунтовнически групи не са го подписали.

Последните общи избори се проведоха на 8 ноември 2020 г. Управляващата Национална лига за демокрация на Аун Сан Су Чжи спечели достатъчно места в парламента, за да сформира ново правителство, въпреки че опозицията, подкрепена от армията на Мианмар, обвинява правителството в нередности.

ЕС е силен икономически партньор и донор на помощ за развитие, насърчаващ демокрацията и изграждането на институциите, като за периода 2014—2020 г. е предвидил да предостави 688 милиона евро. През 2019 г. общият размер на търговията между ЕС и Мианмар възлиза на 3,4 млрд. евро. В качеството си на една от най-слабо развитите държави Мианмар се ползва от търговската инициатива „Всичко освен оръжие“ (VOO) в рамките на Общата схема от преференции (ОСП), която позволява на дружествата да се ползват от безмитен и освободен от квоти износ за пазара на ЕС за всички продукти, с изключение на оръжия и боеприпаси.

Мианмар също така е изправена пред проблема с ескалацията на напрежението между общностите. На 21 август 2020 г. беше възобновено четвъртото заседание на мирната конференция на Съюза, известна под названието „Конференция от Панглонг за 21-ви век“. Конференцията има за цел да бъдат разрешени конфликтите между военните и етническите бунтовнически групи чрез превръщане на национално споразумение за прекратяване на огъня в трайно решение.

Шестият диалог по правата на човека между ЕС и Мианмар се състоя през октомври 2020 г. ЕС и Мианмар обсъдиха положението в щатите Рахин, Качин и Шан, хуманитарния достъп и положението на вътрешно разселените лица, както и търсенето на отговорност във връзка с твърдения за нарушения на правата

на човека, основните права и свободи, икономическите, трудовите и социалните права, правата на жените и сътрудничеството в областта на правата на човека в рамките на многостранни форуми. Освен това ЕС потвърди отново силната си подкрепа за демократичния преход на Мианмар, по-специално в контекста на мирния процес и процеса на помирение в страната.

Съществуват важни проблеми в областта на правата на човека, преди всичко преследването на лица от общността рохингия в щата Рахин. От август 2017 г. насам около 800 000 бежанци от общността рохингия са избягали в Бангладеш, за да се спасят от преследване в Мианмар. През август 2019 г. хиляди бежанци отхвърлиха опитите на Бангладеш, Мианмар и ООН да ги репатрират по съображения, свързани със сигурността.

В своята резолюция от 19 септември 2019 г. Парламентът осъди нарушенията на правата на човека, извършени срещу общността рохингия. През ноември 2019 г. Гамбия заведе дело в Международния съд срещу Мианмар на основание Конвенцията на ООН относно геноцида. Аун Сан Су Чжи се яви пред Международния съд през декември 2019 г., отхвърли твърденията за действия с цел геноцид и защити въоръжените сили на Мианмар (Tatmadaw). През януари 2020 г. Международният съд наложи „временни мерки“, изискващи от Мианмар да спре насилието в Рахин и да съхрани доказателствата за възможен геноцид.

Д. Филипини

През май 2016 г. Родриго Дутерте спечели президентските избори с 39 % от подадените гласове. Той прие спорни мерки срещу трафика на наркотици, като заповедта за „стреляне на месо“ доведе до драстични нарушения на правата на човека. Президентът Дутерте промени външната политика на Филипините, като изгради нов съюз с Русия и Китай въпреки противоречията относно Южнокитайско море и факта, че Филипините са един от ищците от АСЕАН в този спор. АСЕАН и Китай се опитват да договорят кодекс за поведение, но разговорите бяха преустановени в условията на кризата, предизвикана от COVID-19.

На 23 май 2017 г. Дутерте обяви военно положение в Минданао до края на 2019 г., основно поради присъствието на бойци на т.нар. Ислямска държава в град Мирави, където има преобладаващо мюсюлманско население, и в други градове. „Ислямска държава“ пое отговорността за нападенията, извършени през септември 2019 г. в южната част на Филипините. През годините ЕС подкрепя мирния процес от Минданао и приветства мирното провеждане на референдума в началото на 2019 г. ЕС запазва ангажимента си да подкрепя автономния регион Бангсаморо в Минданао чрез различните си инструменти.

Според няколко проучвания голяма част от филипинците одобряват работата на правителството за контрол на разпространението на COVID-19 и усилията му за подпомагане на лицата, които са загубили работата си. Рейтингът на доверие в Дутерте се повишава, а следващите президентски избори във Филипините ще се проведат през май 2022 г.

ЕС е все по-силно загрижен във връзка с нарушенията на правата на човека, по-специално извънсъдебните екзекуции, свързани с „войната срещу наркотиците“, и законопроекта за борба с тероризма, приет през юли 2020 г. Тъй като Филипините

се ползват от схемата за търговски преференции ОСП+ на ЕС от декември 2014 г. насам, на 108-ата сесия на Конференцията на МОТ в Женева на 10 юни 2019 г. ЕС припомни на страната нейния ангажимент да ратифицира и прилага международните конвенции относно правата на човека и трудовите права, както е посочено в Споразумението за ОСП+.

ЕС и Филипините подписаха споразумение за партньорство и сътрудничество (СПС) през 2011 г., което влезе в сила през март 2018 г. [Първият Съвместен комитет](#) заседава в Брюксел на 28 януари 2020 г. и учреди три специализирани подкомисии: по въпросите на сътрудничеството за развитие; по въпросите на търговията, инвестициите и икономическото сътрудничество;; и по въпросите на доброто управление, принципите на правовата държава и правата на човека.

Съвместният комитет дава възможност на Филипините и ЕС да развият пълния потенциал за сътрудничество в различни сектори с цел издигане на двустранните отношения на по-високо равнище и укрепване на връзките, основани на взаимен интерес и зачитане.

ЕС е значим донор за Филипините, като предоставя 325 милиона евро за периода 2014—2020 г. Приоритетни области са принципите на правовата държава и приобщаващият растеж. Обемът на двустранната търговия със стоки между ЕС и Филипините възлиза на 14,9 милиарда евро за 2019 г., а ЕС е четвъртият по значение търговски партньор на Филипините. Преговорите по споразумение за свободна търговия между ЕС и Филипините започнаха през декември 2015 г., а първият кръг се проведе през май 2016 г. Те обхващат широк кръг от въпроси, включително тарифи, нетарифни бариери пред търговията, търговия с услуги и инвестиции, както и търговски аспекти на обществените поръчки, интелектуална собственост, конкуренцията и устойчивото развитие.

В резолюция от 17 септември 2020 г. Парламентът призовава ЕС и държавите членки активно да подкрепят приемането на резолюция на Съвета на ООН по правата на човека. В резолюцията също така се призовава Комисията временно да преустанови търговските преференции за Филипините поради неспазване на разпоредбите за обвързаност с условията относно правата на човека.

Е. Виетнам

Отношенията между ЕС и Виетнам се основават на Споразумението за партньорство и сътрудничество, прието през 2016 г. Общата предвидена сума за периода 2014—2020 г. възлиза на 400 милиона евро, като приоритетни области са доброто управление, енергетиката и изменението на климата, по-специално в делтата на река Меконг.

Виетнам продължава да бъде еднопартийна комунистическата държава без политическата свобода, въпреки че е един от най-успешните примери за преход от провалила се комунистическа икономическа система към отворена пазарно ориентирана икономика. Виетнам е една от най-бързо развиващите се държави от АСЕАН, със среден растеж на БВП от почти 7 % за периода от 2010 г. до 2020 г. Обемът на търговията със стоки между ЕС и Виетнам възлиза на 45,5 милиарда

евро през 2019 г., а ПЧИ на ЕС във Виетнам са били в размер на 7,4 милиарда евро през 2018 г.

На 12 февруари 2020 г. Парламентът даде одобрението си за споразумение за свободна търговия (ССТ) между ЕС и Виетнам и за споразумение за защита на инвестициите (СЗИ). ЕС и Виетнам ратифицираха ССТ на 8 юни 2020 г. (и то влезе в сила на 1 август 2020 г.). ССТ включва незабавното премахване на 65 % от митата върху износа на ЕС за Виетнам и 71 % от тези мита върху вноса от Виетнам. СЗИ между ЕС и Виетнам все пак ще трябва да бъде ратифицирано от отделните държави — членки на ЕС.

На 4 март 2019 г. в Брюксел ЕС и Виетнам проведоха осмия кръг от своя диалог за правата на човека. Обсъдени бяха области като свободата на изразяване на мнение, смъртното наказание и киберсигурността. На 17 октомври 2019 г. ЕС и Виетнам подписаха рамково споразумение за участие с цел да се установи правно основание за участието на Виетнам в операции на ЕС за управление на кризи.

Ж. Тайланд

Партньорството между ЕС и Тайланд се основава на рамковото споразумение от 1980 г. Двете страни приключиха преговорите за споразумение за партньорство и сътрудничество (СПС) през март 2013 г., но процедурата беше спряна след военния преврат през 2014 г. На 14 октомври 2019 г. Съветът прие заключения с цел постепенно подновяване на политическите отношения. Оттогава насам напредва работата по подготовката за своевременното подписване на СПС, което би засилило в изключително голяма степен сътрудничеството между ЕС и Тайланд. Междувременно се предприемат и стъпки за възобновяване на преговорите за амбициозно и всеобхватно ССТ.

ЕС е третият по големина пазар за износ на Тайланд, а Тайланд е един от основните търговски партньори на ЕС в АСЕАН. За 2019 г. обемът на двустранната търговия възлиза на 33,1 милиарда евро. На 16 октомври 2019 г. в Брюксел се проведе 14-ото заседание на високопоставени длъжностни лица от ЕС и Тайланд с цел обсъждане на въпроси, свързани с търговията, миграцията, сътрудничеството, изменението на климата и правата на човека.

Тайланд е конституционна монархия, но от 22 май 2014 г. държавата се управлява от военна хунта. Военните потискат опозицията, като наложиха военно положение, и се докладва за нарушения на правата на човека. Крал Бумибол Адулядей почина в края на 2016 г. Крал Маха Ваджиралонгкорн Бодиндрадебаяварангкун беше коронясан през май 2019 г., въпреки че вече заемаше престола от две години.

Партията, подкрепяща армията, спечели общите избори на 24 март 2019 г. на фона на твърдения за манипулиране, лошо информиране и несъответствия в избирателната активност. Прают Чан-оча, бившият военен лидер от 2014 г., беше назначен за министър-председател през юни 2019 г. Чан-оча вече беше министър-председател в периода от 2014 г. до 2019 г. при управлението на Националния

съвет за мир и ред. Макар управлението на хунтата да приключи официално през юли 2019 г., военните все още имат влияние върху правителството.

Продължаващите тайландски протести срещу правителството на министър-председателя Праут Чан-оча включваха искания за реформа на тайландската монархия, което е безпрецедентно в съвременната епоха. На 23 февруари 2020 г. първата вълна от протести беше предизвикана от решението на Конституционния съд да разпусне партията „Бъдеще напред“ — опозиционна партия, популярна сред младите хора. Партията „Бъдеще напред“ се нареди на трето място по брой на спечелените места в Камарата на представителите след изборите през март 2019 г. и през последните месеци се превърна в най-активната опозиционна партия. На 15 октомври 2020 г. тайландското правителство обяви извънредно положение, за да се опита да сложи край на протестите, като си запази правото да наложи вечерен час и военно положение.

През февруари 2017 г. хунтата постави началото на мирни преговори с бунтовниците в южните провинции с мюсюлманско мнозинство. Тайланд официално започна мирен процес с бунтовническата група Barisan Revolusi Nasional Melayu Patani (BRN) от Южен Тайланд на 21 януари 2020 г. в Куала Лумпур. Преговорите се провеждат с посредничеството на Малайзия.

Европейският парламент прие резолюции относно правата на човека, работниците мигранти и трудовите права в Тайланд.

3. Камбоджа

Отношенията между ЕС и Камбоджа датират от Споразумението за сътрудничество от 1977 г. ЕС е най-големият донор за тази държава, като предоставя 410 милиона евро за периода 2014—2020 г. за подобряване на управлението и принципите на правовата държава, както и за Трибунала за престъпленията на Червените кхмери. Годишните на гражданската война превърнаха Камбоджа в една от най-бедните държави в Югоизточна Азия. След подписването на Парижкото мирно споразумение от 1991 г., през 1993 г. Камбоджа прие конституция, с което бяха положени основите на либерална многопартийна демократична държава, в която редовно се провеждат избори. На 26 февруари 2018 г. Съветът прие заключения относно Камбоджа с оглед на политическите събития и продължаващото влошаване на обстановката по отношение на демокрацията, зачитането на правата на човека и върховенството на закона.

Министър-председателят Хун Сен и неговата управляваща Камбоджанска народна партия спечелиха общите избори на 29 юли 2018 г., но опозицията заяви, че изборният процес не е бил нито свободен, нито справедлив. През септември 2017 г. беше арестуван ръководителят на опозиционната Партия за национално спасение Кем Соха. Сам Рейнси, бившият лидер на Партията за национално спасение, е в самоизгнание от 2015 г. насам, Партията за национално спасение беше разпусната през ноември 2017 г. Въпреки че домашният арест на Кем Соха беше отменен през ноември 2019 г., той остава под съдебен надзор, ще бъде съден по обвинения в измяна и няма право да участва в каквато и да било политическа дейност. През септември 2020 г. се появиха съобщения, според които

министър-председателят Хун Сен е заявил, че съдебното дело срещу Соха може да продължи до четири години и да приключи след местните избори през 2022 г. или след националните избори през 2023 г.

През февруари 2020 г. Комисията реши да оттегли част от тарифните преференции, предоставени на Камбоджа по търговската схема „Всичко освен оръжия“ (ВОО), поради сериозните и системни нарушения на принципите на правата на човека, заложи в Международния пакт за граждански и политически права. Съответният регламент влезе в сила на 25 април 2020 г. и започна да действа на 12 август 2020 г. Икономиката на Камбоджа е зависима от международната помощ и от износа на облекла, като освен това и е силно уязвима по отношение на разходите за труд. Оттеглянето на тарифните преференции и замяната им със стандартните мита на ЕС засягат основно облеклата и обувните изделия. Оттеглянето се равнява на приблизително една пета (или 1 милиард евро) от годишния износ на Камбоджа за ЕС.

През септември 2017 г. Парламентът прие резолюция, с която призова правителството на Камбоджа да прекрати политически мотивираното наказателно преследване на Кем Соха. През септември 2018 г. той отново прие резолюция, в която призовава за оттегляне на всички обвинения срещу Кем Соха и за незабавното му освобождаване.

И. Сингапур

ЕС и Сингапур развиват тясно сътрудничество в сферата на стопанската дейност, науката и технологиите. На 13 февруари 2019 г. ЕС и Сингапур ратифицираха три споразумения от „ново поколение“: Споразумението за партньорство и сътрудничество между ЕС и Сингапур, Споразумението за свободна търговия между ЕС и Сингапур и Споразумението за защита на инвестициите между ЕС и Сингапур. ССТ със Сингапур влезе в сила на 21 ноември 2019 г. Посочените споразумения имат за цел да се стимулират политическите, икономическите и търговските връзки между двете страни и ще намалят значително митата и от двете страни. Ще бъдат премахнати техническите и нетарифните бариери пред търговията със стоки в редица сектори.

ЕС е третият по значение търговски партньор на Сингапур. Обемът на двустранната търговията със стоки между ЕС и Сингапур за 2019 г. достигна 47 милиарда евро. Сингапур е една от основните дестинации за европейските инвестиции в Азия, като ПЧИ достигнаха размер от 227 милиарда евро за 2017 г. Същевременно Сингапур е третият по големина азиатски инвеститор в ЕС. Сингапур проведе общите си избори на 10 юли 2020 г. вместо на първоначално предвидената дата през април 2021 г., което позволи на министър-председателя Ли Сян Лун и на неговото правителство да предприемат мерки срещу настоящата заплаха от COVID-19 и икономическите предизвикателства, които поражда тя. Ли Сян Лун и неговата Народна партия за действие спечелиха 83 от общо 93 места в парламента, а най-голямата опозиционна група — Работническата партия, постигна най-добрия си резултат до момента, като спечели 10 места. Народната партия никога не е губила избори и управлява града държава от 1959 г. насам. Министър-председателят Ли Сян Лун отдавна заяви, че ще предаде властта,

преди да навърши 70 години, т.е. преди 2022 г. Финансовият министър Хен Суи Кет, заместник на Ли, е на път да го наследи.

ЕС и Парламентът подпомагат дейността на гражданското общество в Сингапур, като същевременно призовават категорично за премахване на смъртното наказание.

Й. Бруней Дарусалам

Султанът на Бруней, Хасанал Болкиа, управлява държавата, като принц Билиа Болкиа поема все повече отговорности. Не се извършва политическа либерализация. През 2014 г. Наказателният кодекс беше реформиран с цел да бъде включен нов подход, основаващ се на Шериата. През април 2019 г. беше приет нов наказателен кодекс с цел налагане на нови форми на наказание, които включват смърт чрез убиване с камъни за хомосексуални отношения и прелюбодеяние и отрязване на крайници за кражба. След възмутената реакция на международната общност Бруней удължи срока на мораториума върху смъртното наказание.

ЕС активно укрепва отношенията си с Бруней, но още няма рамково споразумение между двете страни. В процес на договаряне е споразумение за партньорство и сътрудничество между ЕС и Бруней, което ще обхване редица политически и икономически области. Отношенията се поддържат предимно чрез АСЕАН. ЕС е петият по значение търговски партньор на Бруней в областта на търговията със стоки за 2018 г., като общата стойност възлиза на 740 милиона евро. Търговията между ЕС и Бруней се състои главно в машини, моторни превозни средства и химикали.

В своята резолюция от 18 април 2019 г. Парламентът категорично осъди влизането в сила на Наказателния кодекс на Шериата. Той отново осъди смъртното наказание и подчерта, че разпоредбите на Наказателния кодекс на Шериата нарушават задълженията на Бруней съгласно международното право в областта на правата на човека.

К. Лаос (Лаоска народна демократична република, Лаоска НДР)

Отношенията между ЕС и Лаос се основават на Споразумението за сътрудничество, сключено през 1997 г. ЕС предоставя над 500 милиона евро за периода 2016—2020 г., като подпомага лаоския осми национален социално-икономически план за развитие, който е насочен към постигането на висок икономически растеж, с общата цел статутът на една от най-слабо развитите държави да отпадне до 2020 г. През септември 2019 г. членът на Комисията, отговарящ за развитието — г-н Мимица, посети Лаос с цел да бъдат укрепени отношенията и да се обсъдят въпроси като храненето, доброто управление и подпомагането на търговията.

Лаос е еднопартийна държава. Лаоската народна революционна партия (LPRP), която е на власт от края на гражданската война през 1975 г. насам, се е укрепила здраво на власт в страната, като няма опозиция, която да оспори нейното управление. Следващите национални избори в страната са насрочени за 2021 г. Лаос задълбочава своите отношения с Китай и АСЕАН, като се стреми да

привлече по-големи инвестиции. Икономическите реформи доведоха до устойчив икономически растеж — над 7 % от 2014 г. насам. Пандемията от COVID-19 постави нови предизвикателства пред тази програма, като засегна сериозно икономическия растеж, който според оценките ще спадне и ще бъде в диапазона между -0.6 и -2,4 % през 2020 г.

Въпреки икономическите реформи страната все още е бедна и зависима от международната помощ. Като една от най-слабо развитите държави Лаос се ползва от търговския режим на ЕС „Всичко освен оръжия“. През 2019 г. общият размер на търговията между ЕС и Лаос възлиза на 380 милиона евро.

ЕС отдава особено значение на положението с правата на човека, включително положението на хората, разселени в резултат от строителството на огромни язовири по поречието на Меконг. Деветият годишен диалог по правата на човека и управлението между ЕС и Лаоската НДР се проведе във Виентян през март 2019 г. На 108-ата сесия на Конференцията на МОТ в Женева на 10 юни 2019 г. ЕС призова Лаос да предприеме мерки за справяне с проблема със сексуалната експлоатация на деца.

Л. Малайзия

През декември 2015 г. ЕС и Малайзия приключиха преговорите по споразумение за партньорство и сътрудничество (СПС). Преговорите относно споразумение за свободна търговия между ЕС и Малайзия бяха временно преустановени през април 2012 г. по искане на Малайзия, след като бяха проведени седем кръга. ЕС е третият по значение търговски партньор и един от най-големите източници на чуждестранни инвестиции за Малайзия. Размерът на инвестициите в страната достигна 24,5 милиарда евро за 2017 г. Общият обем на търговията със стоки между ЕС и Сингапур за 2019 г. достигна 36,6 милиарда евро. Растежът на БВП на Малайзия беше 4,5 % през 2019 г., но пандемията от COVID-19 засегна растежа през 2020 г.

В края на март 2019 г. Европейската комисия обяви, че използването на палмово масло в транспортните горива следва постепенно да бъде прекратено въз основа на Директивата за енергията от възобновяеми източници, в която се определя цел за дял от 32 % на устойчивата биоенергия. Както Индонезия, така и Малайзия протестираха и подадоха жалби в Световната търговска организация (СТО). Според ЕС отглеждането на палмово масло води до прекомерно обезлесяване. Малайзия обаче настоява, че работи за подобряване на устойчивостта на своята промишленост за производство на палмово масло. Малайзия, която е вторият по големина производител на палмово масло в света, ще действа като трета страна по жалбата на Индонезия като израз на солидарност с Индонезия. Коалицията „Барисан nasiонал“ (Национален фронт) в Малайзия, която включва Обединената малайска национална организация (UNMO), беше победена за първи път в историята на страната в общите избори през май 2018 г. Министър-председателят Махатир Мохамад, лидер на Алианса на надеждата, замести Нажиб Разак, който е заплашен от дванадесет години затвор, като се очаква резултатът от обжалването на присъдата. През ноември 2019 г. опозиционната „Барисан nasiонал“ спечели частични избори и администрацията на премиера

Махатир Мохамад загуби властта. С подкрепата на UMNO през март 2020 г. крал Абдула официално провъзгласи Мухидин Ясин, председател на Обединената партия на коренното население (PPBM), за министър-председател начело на нова коалиция — Perikatan Nasional (PN). На 13 октомври 2020 г. обаче лидерът на опозицията Ануар Ибрахим се срещна с краля с цел да докаже, че разполага с убедително парламентарно мнозинство, за да сформира ново правителство, и призова министър-председателя Мухидин Ясин да подаде оставка.

Европейският парламент осъди смъртното наказание, незачитането на правата на ЛГБТИ и заглушаването на общественото недоволство, както и липсата на мирно изразяване на мнение, включително обществен дебат.

Jorge Soutullo / Andreas Striegnitz
11/2020

